

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۱۲/۳۱

محمد نعمان دوست

الغیث دی، الغیث دی، الغیث!!!

رحمان بابا ملنگ او صوفي و. د هغه په دور کې مغول واکمن وو. مغولو په یوه نه یوه پلمه هغه پښتانه قتلول، چې خطر یې ترې محسوساوه. خو د نن په څېر د قتلونو بازار تود نه و. رحمان بابا په زړه نازک و. هغه (آیینه دل) و، نو ځکه خو (زود رنجه) و. بابا د مغلو ظلم په تنگ کړی و او دې زړه تنگ والي ورته بشکلی پېښور د (گور) په څېره ښکاره کاوو.

بابا په همدې دور کې په یوه بله پېښه برابر شو. په لیدلو یې دواړه لاسونه په سترگو کیښودل. دې پېښې یې سده کړ، دومره یې سده چې د قیامت گومان یې پرې وکړ او یې اختیاره یې ناره کړه:

عالم وايي چې قیامت به په جمعه وي
ولېد ما په یکشنبې په دا دوران

دا د ۱۱۲۲ هـ کال واقعه وه، چې رحمان بابا ورباندې د قیامت گومان وکړ. د تاریخونو په حواله واقعه داسې وه: جمالخان چې د مومندو له خدرزي څانگې څخه و، د خپل قوم مشر وټاکل شو. دا مهال د کابل والي ناصر خان و. دې والي جمالخان سره دوستانه اړیکې لرلې. جمالخان چې کله مشر وټاکل شو، نو د خپل یو سیال عیسی خان کلی یې لوټ کړ. له دې لوټ نه وروسته عیسی خان د خپل کسات اخیستلو په لټه کې شو او فرصت ته منتظر و. څه موده وروسته د جمالخان د زوی واده تیار شو، هغوی د واده په خوشحالیو کې وو، عیسی خان له دې فرصت نه ګټه پورته کړه، خپل ملګري یې راغونډ کړل او برید یې پیل کړ. جمالخان مقابلې ونشو کړای او په ژوبل خان خپل کورته ننوت. عیسی خان د خپل سیال کور ته اور واچو او د دې کورنۍ شاوخوا ۸۰۰ غړي یې لولپه کړل. دا واقعه د رحمان بابا په دور کې وه، په زړه باریک رحمان بابا ونشو زغملی، د جمالخان پخواني ظلمونه ترې هیر شول، د هغه په مظلومیت یې وژړل او په ژړا کې یې وویل:

چې له آله، له اولاده سره وسول
خدای دې نه کا څوک دا هسي مظلومان

رحمان بابا شاید داسې فکر کاوه چې دا به پښتون قوم کې د ظلم وروستۍ ننداره وي، له دې پورته به نور څه ونشي. هغه څه خبر و چې په دې قوم به داسې نادودې وشي چې جمالخان به له خلکو هیر شي؟ بابا! ته خبر یې؟ اوس دلته هره ورځ قیامت دی. په هر متر کې یو عیسی خان ولاړ دی او کورونه لولپه کوي. بابا! زموږ حالت له هغوی هم سخت دی. زموږ عیسی خانان ستا له دوره هم سخت زړه دي.

هغه یوازې د خپل سیال کور لولپه کړ، خو دوی زموږ ډېرو کورونو ته اور اچولی. هره ورځ مو کورنۍ لولپه کوي. بابا! د پکتیاوال پلار له مرګه خبر شوي؟ بودا پلار چې کله د خپلو څلورو زامنو جسدونه په یو وخت کنار ولیدل، زړه یې وچاودید. نور یې ژوند ونشو کړای، له خپلو زامنو سره یو ځای شو. بابا! د کندهار له خاکریزه خبر شوي؟ ډک موټر کسان ټوټه – ټوټه شول. دوی د یوې کورنۍ غړي وو. زیارت ته تلل، شاید وطن ته یې سوله غوښته. شاید

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولی

د خپلو نیمگرو ارزوگانو د پوره کولو دعا گانې یې کولې. بابا! تا د دغې کورنۍ د یوه مشر خبرې واورېدې؟ هغه، خپلو مړو ته خپه نه و. هغه دې ته نه ژرلې چې د کورنۍ ۱۱ غړي یې ټوټه شول. هغه دې ته نه ژرل چې د خپلو اولادونو خواړه واره جسدونه یې مخکې انبار وو، دا ورته یوه تکراري پېښه وه. پوهیږې، هغه په ژړا کې څه ویل؟ بابا! هغه ویل: څوک هم نه رانږدې کېدل، زنانه یې سیرته وې. ټولې غوښې مې خپله راټولې کړې. بابا! کابل کې هم، همدا حال و، هلته هم پر سړک پرې شوي اندامونه نا محرمو خلک ولیدل. بابا! لغمان کې هم همداسې شول، د یوې کورنۍ ټول غړي ټوټه ټوټه شول. هلته هم د میرمنو او ماشومانو غوښې خورې وړې پرتې وې. بابا! دا مې یوازې د نږدې وخت کیسې درته وکړې. دلته هره ورځ همدا حال دی. بابا! تا ویلې و: و دې زمکې، و اسمان و ته عجب یم + چې نه زمکه په نارو شوه، نه اسمان هم دې لویو، لویو غرونو ته حیران یم + چې ونه لوبښته له وېڅه سرغلطان مور هم حیران یوو، خو مور غرونو او زمکې ته حیران نه یوو، مور هغو خلکو ته حیران یوو چې له لاسه زموږ د خلکو دغه حال دی.

بابا!

که ژوندی وای، نو تا به هم مور غونډې یوازې اوبښکې ټولولې. جسدونو ته به دې کتلې او په ژړا – ژړا کې به دې دا اشعار زمزمه کول:

الغیایث دی، الغیایث دی، الغیایث
چي انسان کا هسي ظلم په انسان
هزار حیف دی چې دا هسي رنگه چاري
واقع کېږي د دنیا په سود و زیان

محمد نعمان دوست، جلال آباد